

Instituut voor de gelijkheid
van vrouwen en mannen

MINIRAPPORT

De loonkloof in de sport

2024

Datajaar 2022

.be

Inhoudstafel

1	De impact van heel hoge lonen	3
1.1	De sectorgegevens	3
1.2	Is een mediaan een betere maat van loonongelijkheid?.....	5
2	Betaalde sportbeoefenaars	7
3	Conclusie	9

Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen publiceert jaarlijks loonkloofcijfers op basis van de gegevens van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

Wanneer de jaarcijfers om een specifieke analyse of toelichting vragen, wordt hierover apart gepubliceerd in een minirapport.

Om de vier jaar wordt er een uitgebreid rapport uitgebracht met alle indicatoren. Het uitgebreide rapport is grotendeels gebaseerd op de Enquête naar de Structuur en de Verdeling van de Lonen van Statbel en bevat ook steeds beleidsaanbevelingen. Bovendien bevat het rapport meer informatie over de bronnen en de methodologie die gevolgd wordt bij de berekeningen. Het laatste uitgebreide rapport, [De loonkloof tussen vrouwen en mannen in België](#), bevat cijfers van 2018 en kan worden gedownload via de website van het Instituut.

In dit minirapport wordt eerst de impact van de heel hoge lonen van sommige betaalde sportmensen op de sectorgegevens toegelicht. Vervolgens wordt dieper ingegaan op de genderverschillen bij de professionele sporters.

1 De impact van heel hoge lonen

1.1 De sectorgegevens

Sinds 1 januari 2022 is er een nieuwe regeling van kracht voor de sociale zekerheid van betaalde sportbeoefenaars.¹ In de loonkloofcijfers voor België gaan die op in het grotere geheel, maar ze zijn in die mate ongelijk dat ze doorwegen in de sectorcijfers. In de jaarlijkse cijferupdate van de loonkloofcijfers werden ze daarom buiten beschouwing gelaten.² Hier worden de cijfers naast elkaar gepresenteerd: de cijfers inclusief de hoge lonen van (sommige) mannelijke betaalde sportlui en de cijfers exclusief die gegevens.

Tabellen 1 en 2 geven de cijfers weer voor de sector van de kunst, amusement en recreatie, waar sport onder valt. Het gaat dan om de NACE-1-digit onderverdeling van de economie in een vijftiental grote sectoren. In tabel 1 wordt de loonkloof gepresenteerd gecorrigeerd voor arbeidsduur, op basis van voltijdse equivalenten. In tabel 2 wordt de loonkloof weergegeven niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur. Het gaat dan over arbeidsplaatsen, ongeacht het aantal gewerkte uren.³

Zonder al te grote verschuivingen in de tewerkstellingscijfers, is het verschil in de gemiddelde brutojaarlonen van mannen om en bij de 10.000 euro voor de beide indicatoren met of zonder de betaalde sportbeoefenaars. De loonkloofcijfers verschuiven 20 procentpunten.

Tabel 1: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur in de sector van de kunst, amusement en recreatie, met en zonder de betaalde sportbeoefenaars (2022)

	Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Inclusief	14.246	19.959	38.589,97	51.137,36	24,5%
Exclusief	14.175	18.610	38.588,91	40.364,45	4,4%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

¹ Meer informatie op de [website van Sociale Zekerheid](#).

² Deze cijferupdates kunnen worden geraadpleegd op de [website van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen](#).

³ In de [vierjaarlijkse uitgebreide loonkloofrapporten](#) wordt de berekeningswijze van indicatoren in detail toegelicht.

Tabel 2: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur in de sector van de kunst, amusement en recreatie, met en zonder de betaalde sportbeoefenaars (2022)

	Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Inclusief	18.344	23.538	29.968,75	43.361,55	30,9%
Exclusief	18.248	22.079	29.975,21	34.021,29	11,9%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Die verschillen worden nog een stuk groter, wanneer er enkel gekeken wordt naar de specifieke sector van de sport, ontspanning en recreatie, met andere woorden de sector 93 in de NACE-2-digits classificatie. Deze cijfers worden weergegeven in tabellen 3 en 4. De loonkloof verschilt dan meer dan 30 procentpunten met of zonder de betaalde sportlui. De gemiddelde brutojaarlonen van mannen verschuiven 20.000 euro als er niet gecorrigeerd wordt voor arbeidsduur en bijna 25.000 euro wanneer er wel gecorrigeerd wordt voor arbeidsduur.

Tabel 3: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur in de sector van de sport, ontspanning en recreatie (NACE 93), met en zonder de betaalde sportbeoefenaars (2022)

	Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Inclusief	4.757	8.932	33.299,09	62.599,07	46,8%
Exclusief	4.686	7.583	33.215,70	38.199,49	13,0%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Tabel 4: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur in de sector van de sport, ontspanning en recreatie (NACE 93), met en zonder de betaalde sportbeoefenaars (2022)

	Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Inclusief	6.738	11.274	23.510,80	49.597,73	52,6%
Exclusief	6.642	9.815	23.435,33	29.512,42	20,6%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

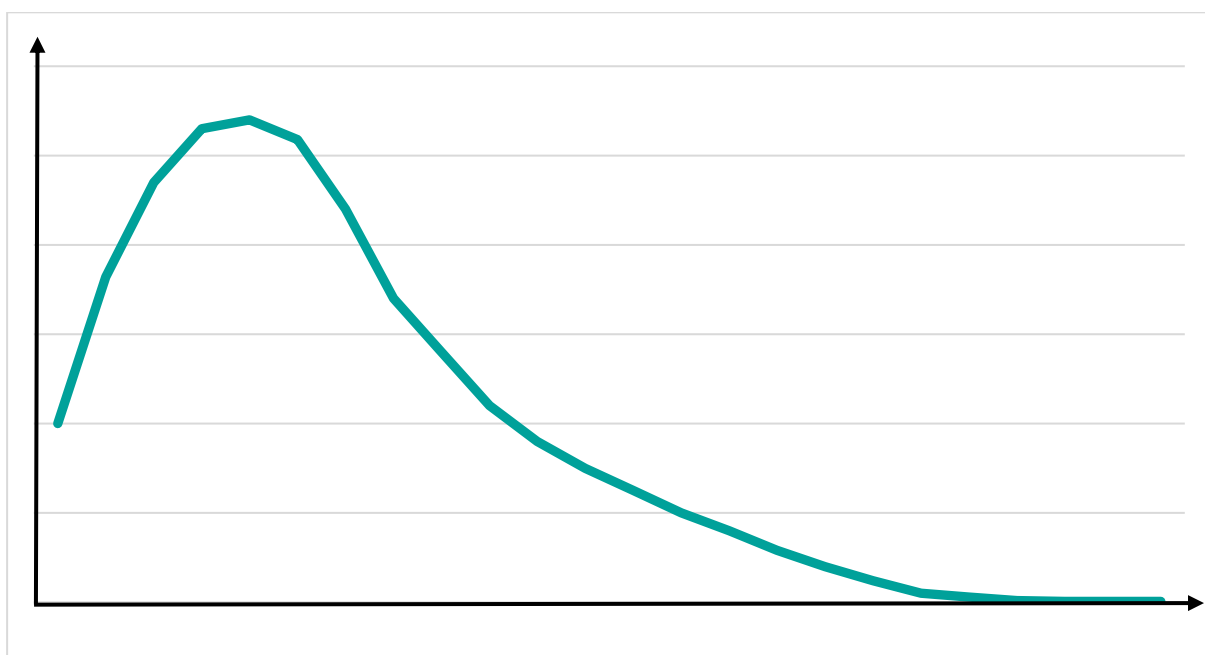
Deze cijfers betekenen in de eerste plaats dat het om erg hoge lonen gaat, 'outliers' zoals dat heet in de statistiek: waarden die buiten de gewone reeks vallen. Bovendien is er een duidelijke genderdimensie: zowel in lonen, als in tewerkstelling is het een ander verhaal voor vrouwen als voor mannen. Als extreme waarden in gelijke mate zouden voorkomen bij vrouwen en mannen, zouden ze in een indicator die genderverschillen weergeeft, immers geen rol spelen.

1.2 Is een mediaan een betere maat van loonongelijkheid?

De loonkloofindicatoren worden sinds jaar en dag berekend op basis van gemiddelde lonen. In de Europese Richtlijn rond Loontransparantie van 2022 wordt er enkele malen met mediane lonen gewerkt. Is dat een betere maat voor loonongelijkheid, als de hoge lonen van een kleine groep zo kunnen doorwegen in het eindresultaat, zoals het voorbeeld van de betaalde sportbeoefenaars aantoont?

Wiskundig zijn daar zeker argumenten voor te vinden. Een loonverdeling is immers een scheve verdeling: er bestaat een duidelijk minimumloon, maar geen maximumloon. Bij de lage lonen zijn er veel mensen die min of meer hetzelfde verdienen, maar aan de hoge kant kunnen de lonen veel verder uit elkaar liggen. Schematisch ziet er dat zo uit:

Figuur 1: Een typische scheve loonverdeling

Op de X-as wordt het bedrag van de lonen voorgesteld, op de Y-as het aantal werknemers dat deze lonen ontvangt. Een loongrafiek begint niet bij nul, het begint met een vrij grote groep van mensen die aan het minimumloon werkt. De grootste groep verdient wel wat meer dan dat, maar niet bijzonder veel meer. Er bestaat echter geen maximumloon, zodat er langs rechts een lange uitloper is van heel weinig mensen met heel hoge lonen. De genderdimensie in de heel hoge lonen is dat dit hoofdzakelijk mannen zijn.

Een gemiddelde kan sterk opgetrokken worden door enkele extreem hoge waarden. Een mediaan is de middelste waarde: het loon van de werknemer die meer verdient dan de helft van de werknemers en minder dan de andere helft. Een mediaan is helemaal niet zo gevoelig voor extreme waarden. Eén extreem hoog loon aan de ene kant telt dan immers maar even zwaar mee als één minimumloon aan de andere kant.

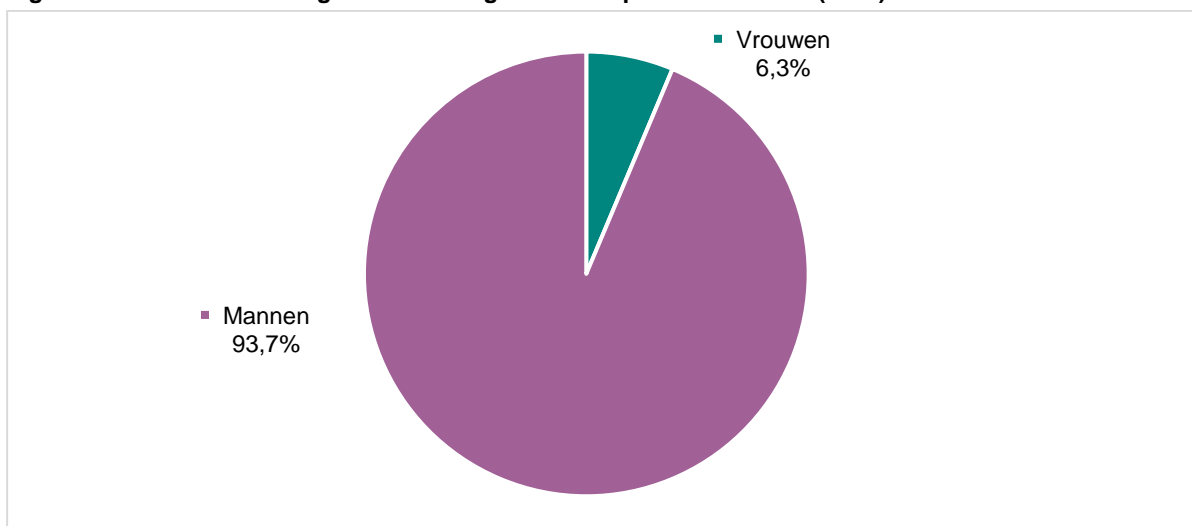
Wiskundig is de keuze om met een mediaan te werken zeker te verdedigen, maar vanuit de invalshoek van gendergelijkheid niet. Een mediaan verdoezelt immers een belangrijk stuk van de ongelijkheid: dat er aan de kant van de toplonen nog heel wat vrouwen ontbreken. Door met mediane lonen te werken wordt de discussie rond gelijke lonen heel erg verschoven naar de middelste categorieën van lonen en blijven de hoge lonen grotendeels buiten beeld.

Vanuit het perspectief van gendergelijkheid kan de redenering overigens ook omgedraaid worden: meer gelijkheid kan inderdaad betekenen dat er een gendergelijke toegang tot toplonen zou moeten zijn, maar gezien de huidige genderverschillen in de loonverdeling zouden minder grote loonverschillen in het algemeen de gendergelijkheid ook ten goede komen.

2 Betaalde sportbeoefenaars

Betaalde sportbeoefenaars is een aparte categorie in de gegevens van de Sociale Zekerheid. Zoals verwacht kan worden, is de genderongelijkheid in deze categorie erg groot. Het begint al met de tewerkstellingscijfers. Slechts 6,3% van sportbeoefenaars die betaald worden voor hun sport is vrouw. Omgerekend naar voltijdse equivalente banen, gaat nog 5,0% naar vrouwen.

Figuur 2: Genderverhouding tewerkstelling betaalde sportbeoefenaars (2022)

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Bovendien is meer dan de helft (59%) van de betaalde sportjobs van vrouwen een deeltijdse baan. Voor 70% van de mannen gaat het om een voltijdse betrekking.

Tabel 5: Voltijdse en deeltijdse tewerkstelling bij betaalde sportbeoefenaars (2022)⁴

	Aantallen		Verdeling	
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen
Voltijds	47	1.176	41%	70%
Deeltijds	67	505	59%	30%
Totaal	114	1.680	100%	100%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

⁴ In de data van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) wordt het aantal arbeidsplaatsen gemeten op de laatste dag van het kwartaal. De gepresenteerde cijfers zijn kwartaalgemiddelden. Topsport is geen erg stabiele tewerkstelling. In de praktijk verschillen deze cijfers per kwartaal.

Een halftijdse sportbaan betekent uiteraard niet dat mensen maar een halve conditie moeten opbouwen of minder optimaal zouden moeten functioneren op wedstrijden of in de competitie. In de topsport betekent een halftijdse baan dat je half betaald wordt voor een (meer dan) voltijdse inspanning.

Analoog aan de sectorgegevens, kunnen de loon- en tewerkstellingscijfers specifiek voor de betaalde sportbeoefenaars worden berekend.

Tabel 6: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur bij betaalde sportbeoefenaars (2022)

	Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Voltijds	44	1.134	39.923,78	224.712,22	82%
Deeltijds	28	217	36.842,70	68.078,34	46%
Totaal	71	1.351	38.728,92	199.540,05	81%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Tabel 7: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur bij betaalde sportbeoefenaars (2022)

	Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Voltijds	47	1.176	37.056,91	216.774,18	83%
Deeltijds	67	505	15.253,15	29.285,82	48%
Totaal	114	1.680	24.262,18	160.452,35	85%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Gecorrigeerd voor arbeidsduur bedraagt de loonkloof bij de betaalde sportbeoefenaars 81%, ongecorrigeerd 85%. Bij de deeltijds banen ligt de kloof een stuk lager, maar verdienen mannen gemiddeld nog altijd bijna het dubbele van een vrouw.

3 Conclusie

De loonkloof is wellicht in geen enkele beroepscategorie zo groot als bij de betaalde sportbeoefenaars. Om ze weg te werken moeten vrouwelijke atleten makkelijker toegang krijgen tot de professionele sport, vaker voltijds vergoed worden voor hun inspanningen en aanzienlijk hogere lonen ontvangen.

De impact van de hoge lonen van sommige betaalde sportbeoefenaars op de sectorgegevens vraagt extra aandacht voor de cijfers en een correctie.

Colofon

Gepubliceerd juni 2024.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Michel Pasteel, Directeur van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen

AUTEUR

Hildegard Van Hove

INSTITUUT VOOR DE GELIJKHEID VAN VROUWEN EN MANNEN

Victor Hortaplein 40
B-1060 Brussel
T +32 2 233 44 00

gelijkheid.manvrouw@igvm.belgie.be
igvm-iefh.belgium.be

De functies, titels en graden die in deze publicatie worden gebruikt, verwijzen naar personen van eender welk geslacht of genderidentiteit.

Cette publication est également disponible en français.

Rechten foto voorpagina: Steven Lelham

Instituut voor de gelijkheid
van vrouwen en mannen

igvm-iefh.belgium.be

Victor Hortaplein 40
1060 Brussel
T +32 2 233 44 00
gelijkheid.manvrouw@igvm.belgie.be

.be